

Ivor Goodson

"Forandringer inden for uddannelse og professionalismens krise (sammen med Andy Hargreaves)". Et kapitel fra *Professional knowledge, professional lives*. 2003. Open University Press

I sin seneste bog om tv-mediets omstrukturering undersøger den franske sociolog Pierre Bourdieu (1998) de enorme kræfter, markedsmekanismerne har på tv-programmernes indhold og udtryksform. Han viser, at tv som medie mister prestigefulde og kulturelle anerkendelse. Dets indhold som medie omstruktureres, og dets sociale og oplysende mission degraderes. De professionelle i faget – journalister, interviewere og producenter - indtager en noget ambivalent rolle/position i relation til dette omstrukturingsprojekt. Disse 'peer groups', som Bourdieu kalder dem, har evnen til enten blindt at forvalte markedskrav eller alternativt at svare igen på mikro-plan. Dette sidstnævnte mønster er i sig selv semi-autonomt.

I løbet af de sidste ti år er der set en manglende opbakning, især af finansiel art, til professionelle og professionerne. Imidlertid besidder professionelle (peer groups) fortsat relativt stor magt i forhold til at blande sig i forholdet mellem virksomheder og forbrugere, og mellem staten og dens indbyggere.

I harmoni eller ej?

Når man ser specifikt på uddannelse, kan man undersøge evnen/viljen til at omstrukturere undervisningspraktikker og professionelle aktiviteter på en række niveauer. For det første er der den traditionelle vej i form af "status og ressource-spillet", der udspiller sig på universiteter og læreanstalter, og som definerer uddannelse som et socialt felt. Det er, hvad vi kalder *akademiserings-projektet*. For det andet er der forandringer på undervisningsniveauet. Her er den traditionelle vej til professionalisering en stræben efter status og ressourcer for en

gruppe ansatte. Goodson skelner mellem *professionalisering*, der skal sættes op imod *professionalisme*, som er den anden side af "mønten": Underviseres definition af deres (peer group) praktikker, dvs. deres bestræbelse på at leve op til forståelsen af undervisningen som en kunst og et håndværk.

Til tider er professionalisering og professionalisme i harmoni, andre gange er de ikke. I disse tider, hvor globale markedskræfter uddifferentierer sig og fremmer social stratifikation og sociale forskelle, er harmoni mellem de to usandsynlig. Spørgsmålet er iflg. Goodson: Kan læreres professionalisme modstå omstrukturingskræfterne, hvis disse går imod lærernes egne professionelle og moralske mål? Dette kan opnås ved at arbejde for og definere en ny værdibaseret professionalisme.

Goodson fokuserer således på de muligheder, der eksisterer i den nuværende situation for at udvikle og forsvare en værdibaseret professionalisme – det, han kalder en basal professionalisme. Han udvider analysen af to sondringer: Sondringen mellem *professionalisering* og *professionalisme*, og sondringen mellem *professionel standardisering* og *professionelle standarder*.

Mht. sondringen mellem professionalisering og professionalisme eller professionalitet mener Goodson, at professionaliseringsprojektet handler om at fremme i dette tilfælde underviserens materielle og idealistiske interesser. Sideløbende med dette drejer professionalisme sig mere om en sammensat definition og egenart/karakter af en underviseres virksomhed. For øjeblikket ses en stærk antipati mod lærer-

